

Gazeta Olsztyńska.

„GAZETA OLSZTYŃSKA“

wychodzi dwa razy na tydzień, co środę i sobotę.

Kosztuje kwartalnie w drukarni 60 fen., na pocztach 75 fen., z odnośzeniem w dom przez listowego 1 markę.

Z bezpłatnym dodatkiem

„Gość niedzielny.“

Za ogłoszenia płaci się 10 fen. od miejsca wiersza korpusowego. Reklamy 15 fen. od wiersza.

Listy adresować: „Gazeta Olsztyńska“ Allenstein. — Drukarnia znajduje się w ulicy Dolnej kościelnej (Unterkirchenstr.) 12.

Ojców mowy, Ojców Wiary — Brońmy zgodnie: młody, stary.

Spamiętajmy te sobie!

Profesor K. Weinhold, Niemiec, wydał książkę, w której dowodzi, że na Śląsku niemieczyzna coraz to większe robi postępy, ze szkoda dla polszczyzny. Czytamy tam pomiędzy innymi, że zniemczenie polskiej wioski dokonane jest z chwilą, w której mieszkańcy jej pozbawieni są polskiego nabożeństwa. Dowodzi ów profesor dalej, że liczba Polaków się zmniejsza powoli, a rośnie jedynie przy granicy Królestwa Polskiego i Galicyi. Pomimo tego, jak sam profesor przyznaje, potrzeba jeszcze kilka set lat zanim Śląsk zupełnie by się miał zniemczyć.

Z książki owego Niemca spamiętajmy sobie przedewszystkiem to zdanie, że germanizacja polskiej wsi zostanie dokonana wtedy, gdy polskie nabożeństwo w niej skasują, to znaczy, gdy ustaną polskie kazania i polski śpiew. I w istocie tak jest. Niech to będzie przestrogą dla wszystkich parafii polskich, ażeby o kazania i śpiew polski dbały, jak o oko w głowie. Największe niebezpieczeństwo germanizacji zachodzi w tych parafiach, gdzie dziś już jest do połowy, a więc przedewszystkiem w miastach. Jeżeli rodzice polscy nie będą dzieci uczyli czytać po polsku, jeżeli będą posyłali dzieci na niemiecką naukę katechizmową, wtedy sami przykładają się do germanizacji. Walczmy wszyscy przeciw germanizacji jako dążności niechrześcijańskiej, bo chcąc zniszczyć porządek przez „Boga ustanowiony!“

Polska pielgrzymka do Rzymu.

Na uczenie 100-letniej rocznicy urodzin Piusa IX. wybierają się pielgrzymki z różnych stron świata. Ma wyruszyć także i polska pielgrzymka pod przewodnictwem ks. dr. Wincenego Smoczyńskiego z Tenczynka, który w tej sprawie ogłasza co następuje:

„Ponieważ konieczną jest rzeczą, aby wśród grona licznych przedstawicieli różnych narodów, mających wziąć udział w tej uroczystości, byli i przedstawiciele Polski, gdyż, jak prezes komitetu głównego hr. Jan Aquiderni w piśmie, wystosowanym do niżej podpisanego, pisze: »Polska ze wszystkich narodów była Benjaminsiem Piusa IX., przeto Jego Emi-

nencya ks. Kardynał Albin Dunajewski, książę Biskup krakowski, dał mi, jako członkowi komitetu głównego, upoważnienie i polecenie zebrania takiej deputacji i zarazem zaprowadzenia jej do Rzymu na tę uroczystość.

Ktoby z Polski życzył sobie wziąć udział w tej deputacji, niechże po ogłoszeniu warunków, które za kilkanaście dni nastąpi, zgłosi się do podpisanego.

Wyjazd z Krakowa, gdzie będzie miejsce zborne, nastąpi mniej więcej około dnia 25-go maja po południu. Jadąc do Rzymu, zatrzymamy się tylko we Florencyi, a z powrotem wstąpimy do Assyżu, Loreto, Sinigalii, Bolonii, Padwy i Wenecyi.

Tenczynek, 12 kwietnia 1894 r.

(Poczta Krzeszowice, Galicya.)

Ks. Dr. Wincenty Smoczyński.«

Co słyszać w świecie?

Z powodu encykliki Ojca św. do Biskupów polskich dochodziły nas głosy ubolewania, że o naszej dyecezyi w encyklice Ojca św. nie było mowy. Otóż głosy te są mylne, bo, jak pisze „Kur. Pozn.“, Ojciec św., zwracając się do Polaków, mieszkających w prowincyi poznańskiej, miał na myśli metropolitalną prowincyą kościelną, która urzędownie obejmuje dziś jeszcze dyecezye: gnieźnieńską, poznańską i chełmińską, a historycznie z dyecezyi państwa pruskiego także wrocławską i warmińską, które na początku bieżącego stulecia zostały wyłączone ze związku metropolitalnego i podlegają bezpośrednio Rzymowi. Pochwały i nauki Ojca św., zawarte w encyklice, odnoszą się więc także do Polaków z Górnego Śląska, Prus Zachodnich, Warmii i Mazur, czyli jednym słowem, ojcowska troskliwość Leona XIII obejmowała wszystkich Polaków katolików bez względu na okolice, w których mieszkają.

Niemcy. Parlament niemiecki ma być zwołany w lipcu br., ale tylko na sesyą krótką. Przyjdzie pod obrady traktat niemiecko-portugalski, poczem parlament rozpuszczony zostanie.

— Za dotychczasowego przywód-

cę centrum uważano dr. Liebera. Teraz ze stanowiska tego Lieber ustępuje. Podobno dr. Lieberowi brak jest wyrozumiałości dla zdania innych i jest bezwzględny w osiaganiu tego, co raz zamierzył.

— Książę heseński, który wydaje córkę za carewicza rosyjskiego, postanowił w dniu zaślubin ułaskawić dwustu więźniów, którzy nie dopuścili się czynów haniebnych. Również rozdano dwudziestu biednym rodzinom po 1000 marek wsparcia.

— Parlament niemiecki został zamknięty i posłowie rozjechali się do domów. Najwięcej niezadowoleni są panowie konserwatyści, a z nimi minister skarbu dr. Miquel. Niezadowoleni są dla tego, że przeszedł rosyjski traktat handlowy i że nie udało im się usunąć kanclerza hr. Capriewiego. Minister skarbu gniewa się zaś o to, że jego reforma finansowa i projekty podatkowe poszły do kosza. Cieszył się on już, że zbierze miliony z tytoniu, wina, listów frachtowych, a nawet myślał o opodatkowaniu nafty, tymczasem wszystko to chwilowo przypadło. Konserwatystom nie udało się usunąć kanclerza hr. Capriewiego, przeciwnie przeprowadził on traktat handlowy i stanowisko jego stało się jeszcze silniejsze. Liczyli na to, że p. Miquel zostanie kanclerzem niemieckim i to się nie ziściło i nie zanoszą się na to, żeby się ziściło miało. Z takiego przebiegu spraw nie są zadowoleni i dla tego wracają rozgoryczeni do domów.

— Aż do niedawnego czasu był w Hamburgu na 20000 katolików tam zamieszkałych tylko jeden kościół parafialny i 5 księży. Teraz są tam 4 parafie wraz z 2 kaplicami i 11 księży, których liczba doszła w ostatnim czasie do 20. Oprócz tego zdziałano także nie mało na polu szkół katolickich, a to wszystko ze składek i dobrowolnych datków, co świadczy bardzo dobrze o duchu katolickiej ludności.

— Z Berlina donoszą, że pomiędzy tajnym radcą Kinderlen Wächter a

redaktorem Polstorffem humorystycznego pisma „Kladderadacza“ odbył się 18 bm. pojedynek. Redaktor Polstorff napisał do jakiejś trzeciej osoby list prywatny. Gdy radca Kinderlen dowiedział się o treści listu, czuł się być przez to obrażonym jako oficer landwery i wyzwał Polstorffa na pojedynek, nadmienił jednak, że pojedynek winien się odbyć najpóźniej 17 bm. Nie 17, ale 18 bm. odbył się pojedynek na pistolety, w którym Polstorff został ranny w ramię. Odwieziono go natychmiast do lazaretu miejskiego, gdzie przez kilka dni leżał ciężko chory i dopiero zeszłego czwartku znacznie mu się polepszyło. Niemieckie katolickie gazety występują bardzo ostro przeciw tajemnemu radcy Kinderlenowi i piszą, że jest bardzo smutnem, iż tak wysoko postawiony urzędnik zażądał zadosyćuczynienia w pojedynku, który jest zakazany przez Kościół i państwo. Jeżeli się czuł obrażonym, to mógł zażądać zadosyćuczynienia na innej drodze.

— W Norymbergii szalała zeszłego czwartku straszna burza, która wszędzie wielkie szkody wyrządziła. W Norymbergu trząsł piorun ośm razy, w Fuerth zabił dziewczynę a brata jej ogłuszył. W Wyreburgu zawałiła burza wieżę z jednego z kościołów. Oprócz tego połamał drzewa nad drogą, powyrywał je z korzeniami, powywracał płoty i altany w ogrodach, a nadto uszkodził wiele dachów. Szkody są ogromne.

— W Koburgu odbyły się zeszłego piątku przed południem zaręczyny

NIEWDZIĘCZNY SYN.

(Zdarzenie prawdziwe.)

(Dokończenie.)

Wkrótce potem zeszedł ze wschodów wysoki i opasy drągał, ubrany w śmieszłą liberyą kusa i galonowaną, w pończochach i trzewieczkach, jakby niewiasta. A spojrzawszy na szwajcara krzywo, zapytał:

— Cóż tam?

— Oto, — rzekł szwajcar uśmiechając się złośliwie, — ta żebraczka chce się z panem kamerdynerem widzieć, bo mówi ona, że jest pańską matką!

— Co? co? — zagadnął Jacek, bo on to był, tylko się po francuzku przewał Hyacyntem, — ta baba moja matka? ja jej nie znam!

— Jacusiu, mój Jacusiu! cóżeś ty mię nie poznał. Mój synu, ja tu 28 mil przywędrowałam, aby cię ujrzeć, przecież się matki nie wyrzeczysz, nie zaprzesz.

A Jacek czerwieniąc się od wstydu i bojaźni, żeby się z niego drudzy lokaje nie wysmiali, zawołał:

— Moja wasani, ja nie mam żadnych znajomości z żebraczkami ia was wcale nie znam!

carewicza rosyjskiego następcy tronu z księżniczką Hesyi Aleksą.

Rzym. Ojciecśw. kazał uładowskiemu komitet, który się zajmuje urządzeniem obchodu uroczystego stułetniej rocznicy narodzenia się wielkiego Papieża Piusa IX, że z chęcią przyjmie u siebie na posłuchaniu wszystkich katolików, którzy się zjadą do Rzymu, aby być obecnymi poświęceniu kaplicy grobowej w kościele św. Wawrzyńca, gdzie spoczywają zwłoki Piusa IX. Program uroczystości, które się odbędą z tej przyczyny, jest następujący: 1) W Rzymie w sobotę 5 maja zostanie odprawiona uroczysta msza żałobna za duszę śp. Piusa papieża, przyczem ks. kardynał Parocchi wypowie kazanie; potem odbędzie się poświęcenie kaplicy grobowej. W niedzielę akademiczna uroczystość ku uczczeniu zmarłego. W poniedziałek 7-go i we wtorek 8-go: wielka audyencya u Ojca św. 2) W Loreto w piątek 11-go i w sobotę 12-go maja odbędzie się pielgrzymka do Domku św., do którego śp. Pius IX w roku 1857 pielgrzymował. 3) W Sinigaglia, miejscu narodzenia się Piusa IX, w niedzielę 13-go i 20-go maja: Poświęcenie kaplicy pamiątkowej dla Piusa IX i pielgrzymka do świątyni, w której zmarły papież modlił się codziennie jako chłopiec i w której przystępował po raz pierwszy do Komunii św. W grudniu br. odbędą się ostatecznie uroczystości w Rzymie, Loreto i Sinigaglia na pamiątkę urodzin wielkiego papieża.

A Józefowa uchwyciwszy się za głowę, z żalości krzyknęła:

— Jacusiu, westchnij do Ducha świętego, żeby cię oświecił, ty się zapierasz matki, co cię wykarmiła? A niechże ci Pan Bóg tego nie pamięta, niech cię nie skarże za ten tak ciężki grzech!

— To widno waryatka, — szepnie Jacek rozzłoszczony do szwajcara, — muszę jej dać szklanek wody, żeby przyszła do siebie. I chwyciwszy matkę za rękę, pociągnął ją do uboższej sieni, i zawołał:

— Słuchajcie, pani matko, ja was poznałem, ale przy ludziach nie mogę się przyznać do tego, bo by mnie wysmiali. Co wy, to nie ja. — Ja się znam z kamerdynerem od hrabiego i mam się żenić z panną garderobianą od księżnej. My na żaden sposób nie możemy sobie być krewniakami. Wy mi wstyd robicie. Nie rwijcie się do mego krewniactwa. Umykajcie na wieś co rychło, ja o was nie zapomnę. Macie tu 40 złotych na drogę i jedźcie z Panem Bogiem.

— Nie potrzebuję twoich pieniędzy, — rzecze Józefowa, cisnąwszy na ziemię dwa dukaty, które jej syn dawał;

Pobyt najprzew. ks. Biskupa warmińskiego w Gnieźnie.

W zaprzeszły wtorek przybył pociągiem południowym do Gniezna Najprzewielebniejszy Biskup Warmiński, ksiądz Andrzej Thiel, na dworcu witany przez JW. księdza Prałata Dorzszewskiego i JW. księdza kanonika Kwiatkowskiego. Ks. biskup zajechał do ks. kan. Kwiatkowskiego, którego rewizytował i zamieszkał u niego.

Ks. kanonik Kwiatkowski na cześć swego Dostojnego Gościa dał obiad, w którym udział brali wszyscy członkowie Prześwietnej Kapituły i kapelan biskupi.

Po obiedzie zwiedził Najprzewielebniejszy ks. Biskup w asystencyi ks. kanonika Kwiatkowskiego i swego kapelana katedrę naszą, którą obejrzał z wielkim zajęciem. Katedra nasza po dawniej grabieży Szwedów niemal okrucy tylko swoich dawniejszych bogactw posiada, ale i te przybory, które do naszych czasów się przechowały, budziły podziw Dostojnego ks. Biskupa, który, jako znawca, rozpatrywał się w każdym sprzęcie.

Chociaż Najprzew. ks. Biskup jużto podróżą, jużto 1 i półgodzinnem chodzeniem po katedrze widocznie był zmęczony, obejrzał jeszcze kapitułarz, mieszczący w łączącym się z nim archiwum prawdziwie skarby rękopisów. To też z bystrością uczzonego wertował ks. Biskup manuskrypta a szczególnie przydłuższy czas badał kodeks pergaminowy in 4-to p. t. »Evangelicon sive Evangelia pro Missis totius« pisany w r. 800.

Dopiero około 6-tej godziny opuścił Najprzew. ks. Biskup katedrę, wyrażając żal, że czas mu nie starczy na jeszcze szczegółowsze obejrzenie katedry.

Po obejrzeniu kolegiackiego ko-

z głodu nie umrę. Ja przyszłam uściśkać syna, ale nie prosić go o jałmużnę. Jacku, niech ci Bóg nie pamięta coś mi za krzywdę zrobił. Bądź zdrów mój synu, niech cię Pan Bóg błogosławi.

To rzekłszy, wyszła.

W Jacku z początku zadrgało, ale potem ucieszył się, że tak łatwo wypchnął matkę i poszedł na górę, przyrzekając sobie w duszy, że matce pošle te dwa dukaty pocztą i skwituje się z synostwa.

A biedna kobieta wyszedłszy za bramę, szła zwolna płacząc, jak gdyby jej się wół przyplątał do głowy. Szła i szła, wreszcie niedaleko ulicy Chmielnej zaćmiło jej się w oczach i padła zemdlona na ziemię. Policya zabrała ją do szpitalu, a w dziesięć dni potem biedną Józefową pochowano na cmentarzu.

Nie uszedł niewdzięczny syn kary Bożej, bo kiedy jechał do ślubu z ową panną od księżnej, powóz uderzył o kamień, a Jacek wyrzucony na bruk, uderzył głową o kamienie i skonał w tem samym miejscu, gdzie matka jego omdlała.

ciola św. Jerzego i otoczenia katedry, składał Najprzew. ks. Biskup wizyty JJWW. księżom kanonikom, a wreszcie brał udział w kolacji danej na cześć jego przez ks. Biskupa Andrzejewicza.

W środę rano o godzinie 8 odprawił ks. Biskup przy asyście swego kapelanamszą św. przy grobie św. Wojciecha, a po mszy św. zwiedził jeszcze stary kapitularz i połączony z nim skarbiec, z którego najcenniejsze przybory wystawione były. Ks. Biskup z rozrzewnieniem uczył na klęczkach głowę św. Wojciecha, przydłużej modląc się; następnie każdemu sprzętowi przypatrywał się, unosząc się przedewszystkiem nad pięknoscią szczerozłotej monstrancyi, wysadzonej bogato brylantami, szmaragdami i rubinami. Jest to dar pamiątkowy Prymasa Stanisława Szembeka.

O godzinie pół do 12 opuścił Najprzew. ks. Biskup Thiel Gniezno, wracając do Fromborka.

Rodzice polscy uczcie dzieci wasze czytać i pisać po polsku!

Wiadomości z Warmii i z dalszych stron.

* OLSZTYN. Zeszłego tygodnia spadło przy ulicy klebarskiej z pierwszego piętra dziecko półtoraletnie na podwórze i zmarło trzeciego dnia wskutek odniesionych wstrząśnień.

— Policja tutejsza przytrzymała 20-letniego pachotka kupieckiego nazwiskiem Bekmann, pochodzącego z Reszla, który chodził po restauracjach i pił, a gdy przyszło do zapłaty, to zemknął. Gdy go prowadzono na policję, uciekł znowu, ale przytrzymał go przy koszarach piechoty i odstawiono do więzienia. Za wiele oszukaństw, jakie tu popełnił, zostanie B. stawiony przed sąd.

— Pewien oficer załogujący tu artylerji jechał galopem konno. Koń się spłoszył i zrzucił oficera, który dość ciężkie odniósł rany. Wzięto go do lazaretu wojskowego.

— Zwyczajne zebranie tutejszego polsko-katolickiego Towarzystwa »Zgoda« odbędzie się w przyszłą niedzielę, dnia 29 kwietnia po południu o 5-tęj w lokalu p. Eichla przy ulicy Lipsztackiej. Szanownych członków, jako i tych, którzyby przystąpić chcieli do Towarzystwa uprzejmie na to zebranie zaprasza Zarząd.

— Na tartaku p. Hermenau złamał w zeszłym tygodniu robotnik Falašek lewą nogę w dwóch miejscach. Odwieziono go do lazaretu.

— W poniedziałek zeszły obchodził król saski swoje urodziny. Z tutejszego pułku dragonów wyjechał 3 oficerów do Drezna, aby złożyć życzenia królowi, który jest szefem tego pułku. Oficerzy ci wyjechali w poniedziałek rano zeszłego tygodnia z Olsztyna, a stanęli w Dreźnie w sobotę w południe. — Z powodu urodzin mieli też tutejsi dragoni w poniedziałek zabawy w tutejszych większych salach.

— Właściciel drukarni p. Rohfleisch sprzedał swą drukarnię do Ostrudy, gdzie ma podobno zostać założoną nowa niemiecka gazeta wolnomyślna.

— W zeszłą sobotę stawał przed tutejszym sądem ławniczym wydawca

»Volksblattu« i rzeczywisty tajny redaktor »Warmiaka« p. Buchholz, oskarżony o obrazę rektora p. Fischer z Olsztyna. Jest to jeszcze dalszy ciąg zajęć wyborczych, a mianowicie artykułu »Stachelbeeren« (Agrest), umieszczonego w »Volksblacie« w czasie wyborów, w którym szyderczo wyrażano się o pp. Hickisenu, Fischerze i redaktorze naszej Gazety. Dwaj pierwsi panowie zaskarżyli p. Buchholza i wygrali — redaktor naszej Gazety wniosku o ukaranie nie stawił. W toku swój »świetnej« obrony na sądzie usprawiedliwiał się p. Buchholz tem, jak sam o tem pisze w »Volksblacie«, że zbratanie się, jakie było przy ostatnich wyborach, rzeczywiście na szyderstwo zasługiwało. Pomimo tak »mądrego« twierdzenia sąd nie przyznał p. Buchholzowi prawa do szydzenia z ludzi w jego »echt« katolickiej gazecie i skazał go na 15 marek kary lub trzy dni więzienia. Nadto wyrok sądowy ma być ogłoszony na koszt skazanego w »Volksblacie« i »Krajsblacie«.

— W Pęglitach dwoje chłopców, 13-letni pasterz A. K. i jego 16-letni kolega grzebali coś przy sieczkarni. Podczas gdy pierwszy włożył rękę w ladę, drugi obrócił koło, a nóż przerznął nieostrożnemu kłykieć u wielkiego palca i pięść. Lekarz uznał, że trzeba wielki palec u ręki ująć, na co matka chłopca zgodzić się nie chce. Tymczasem rana się zaogniła i może być jeszcze gorzej.

— Landraci zwracają teraz uwagę gospodarzy wiejskich na to, że nie wolno obrachunków robić, zarobku wypłacać lub ordynaryi wydawać robotnikom w niedzielę i święta tak, iżby to przeszkadzało ludziom w nabożeństwie i robotników od udania się do kościoła wstrzymywało. Rozporządzenie regencyi kwidzińskiej z 5 marca 1858 r.

* LINOWO. Proces o 45 fen. będzie się teraz toczył na sądzie olsztyńskim. Gmina Linowo i Wielki Trękus przegrały proces o studnię szkolną. Z powodu tego kosztu procesu przypadają na wszystkich mieszkańcach obu tych wiosek. Niektórzy z większych posiadzicieli zapłacić muszą aż przeszło 30 marek. Na pewnego mieszkańca nazwiskiem B. przypadło też zapłacić z tego powodu 45 fen. Zapłacił on też te kilka fenigów, ale teraz żąda zwrotu tych pieniędzy, twierdząc, że on tego zapłacić nie potrzebuje. Ponieważ sołtys pieniędzy tych zwrócić nie chciał, zaskarżył ów B. sołtysa i amtsvorstehera o te 45 fen. Sołtys i amtsvorsteher wzięli adwokata do obrony i tak o 45 fen. aż dwóch adwokatów stawać będzie w terminie, a jeżeli jeszcze skarżący weźmie adwokata, to będzie ich trzech. Z 45 fen. zrobi się najmniej 45 marek, a ten co je zapłacił spamięta sobie zapewne przysłówie, że »lepsza słomiana zgoda, niż złoty proces.«

* ELBLĄG. Tutejszy sąd skazał referendaryusza Freimutha z Gdańska na 3 miesiące fortecy za pojedynki. — Hotelista S. wygrał ćwiartkę losuktórą grał już od lat 30, połowę swego udziału zaś odstąpił był nauczycielowi L. Oboje wygrali po 16 tysięcy m.

* MALBORK. Wydobyto z grobu zwłoki 28-letniej Kempner celem odbycia sekcyi i przekonania się, czy

czasem nie umarła w skutek pobicia. Kilka bowiem dni przed śmiercią zbil ją mąż okropnie. — W mieście naszym jak i w okolicy szerzy się tyfus płamisty. Z więzienia sądowego odstawiono kilku więźniów d. t. choroby.

* NIBORK. W Lipowie (Lindenwalde) zgorzały 3 domy mieszkalne i jedna stodoła. Trzech młodych ludzi zginęło w płomieniach.

* TORUŃ. Na Mokrem pod Toruniem wywołało nieostrożne obchodzenie się z naftą straszny wypadek w domu właściciela Czajkowskiego. Służąca wlała naftę do już palącej się lampy, która eksplodowała z taką siłą, że kawały jej rozbiegły się daleko, a płomień zajęły suknią córki Czajkowskiego. Prerażona dziewczę wybiegło na podwórze i ojciec wracający od roboty zagasił na niej ogień, narażając się sam na poparzenie, córka zaś ma twarz, ręce i ramiona tak popalone, że walczy ze śmiercią. Służąca ma także rany, ale mniej niebezpieczne.

* JABŁONOWO. Pociąg przybywający wieczorem ku Jabłonowu stanął w płomieniach, które ugaszono na tutejszej stacyi. Znajdowała się na palącym wozie buda z różnemi zwierzętami, małpami, papugami itd., których właścicielka była obecną na stacyi.

* ROGOŹNO (w Poznańskim). U tutejszego kuśnierza Acszela zachorowała zeszłego czwartku mała córeczka. Rodzice posłali 5-letniego synka do apteki po lekarstwo, zapisane przez lekarza. Na drodze otworzył chłopiec butelkę i skosztował z lekarstwa. A że lekarstwo było słodkie, więc wypił prawie wszystko. W tej jednak chwili padł bez przytomności na ziemię. Zaniesiono go natychmiast do domu i przywołano doń lekarza, któremu też udało się po pewnym czasie przywrócić go do życia. Lekarstwo, z którego skosztował, było mocnym środkiem usypiającym. Chłopiec leży dotąd bardzo ciężko chory.

* WĄBRZEŹNO. W miejscowości M. ożenił się przed kilku dniami chałupnik G., młodzieniec liczący dopiero 19 lat. W takim wieku żenić się nikomu nie wolno, a jeżeli kto koniecznie chce wstąpić w związki małżeńskie, to musi się postarać o osobne pozwolenie u ministra sprawiedliwości. Na urządzenie stanu cywilnego dano ślub młodzieńcowi, bo widocznie się nie spostrzeżono, ile lat liczy. Młody mąż musi teraz po ślubie postarać się o odnośne pozwolenie i wszyscy są ciekawi, czy je otrzyma.

* Z POZNAŃSKIEGO. W miejsce p. Kościelskiego, który mandat posełski złożył, odbędą się niezadługo w okręgu jego, to jest w okręgu Inowrocławskim, nowe wybory. Kto będzie kandydatem, dotąd nie wiadomo, bo na bardzo licznym zebraniu wyborczym w Inowrocławiu, które dla burdy policja rozwiązała, komitet inowrocławski postawił na pierwszego kandydata p. weterynarza Czaplę, na zebraniu zaś wyborczym w Strzelnie przyjęto kandydaturę ks. Wawrzyniaka. W pismach poznańskich widać walkę o to, kto ma być kandydatem, czy p. Czaplę, czy ks. Wawrzyniak. Okręg ten jest pewny i Polak z pewnością zwycięży. Można się więc posprzeczać o kandydata,

byle to się odbywało bez gwałtów i burd, które nam jako Polakom tylko ujmę wobec obcych przynoszą.

* W CYKOWIE we wschodniej Galicyi rozpustny jeden młodzieniec zamordował w skrytobójczy sposób proboszcza swego księdza Ardana za to, że go strofował za złe życie. Zbrodniarz jest już w rękach sądu. Pogrzeb zacnego proboszcza odbył się przy płaczu całej parafii. Co się to już dzieje teraz na świecie!

* Z AMERYKI. Pewien Amerykanin kupił 300 drogiej cygar i zabezpieczył je w zabezpieczeniu od ognia bardzo drogo. Potem cygary spalił i przyszedł do zabezpieczenia po pieniądze, bo cygary się wypaliły. Zabezpieczenie nie chciało mu pieniędzy wypłacić, lecz sąd zmusił je do tego. Wtedy się wzięło na sposób;

oskarżyło owego człowieka o to, że umyślnie podkładał ogień pod rzeczy zabezpieczone (pozapalał owe cygara). Sąd uznał winę oskarżonego i zasądził go na 900 dni aresztu. Prądziwie po amerykańsku!

* WYROK w procesie bandytów, trapiących Królestwo Polskie, pod dowództwem osławionego Mielczarka, o którym w przeszłym numerze Gościa donieśliśmy, zapadł w Łodzi w niedzielę. Na sali przy odczytaniu wyroku obecni byli gubernator Piotrkowski i przedstawiciele wszystkich władz. Treść wyroku następująca: Mielczarek skazany na 20 lat ciężkich robót w Syberyi, z których 8 w oddziałach poprawczych i 80 chłost. Pozbawieni wszystkich praw i skazani: Matuszewski, Lachowicz, Kaczmarekiewicz — na 12 lat ciężkich robót; Olszewski, Szkudlarek, Gąsiorowski na lat 10 ciężkich robót;

Szlaski i Wastrach na lat ośm; Wandracz na lat 6, oraz wszyscy na osiedlenie w Syberyi na zawsze. Gutermann i Matuszewski skazani na osiedlenie w oddalonych miejscowościach Syberyi; Zieliński, Bortkiewicz na osiedlenie w mniej oddalonych miejscowościach Syberyi; Smiechowski pozbawiony wszystkich i trzy i pół roku rot aresztanckich; Ostrowski i Papiernik na rok więzienia; Figaszewski na pół roku więzienia; Sztencel na ośm miesięcy więzienia; Podciechowski pozbawiony praw szczególnych i ośm miesięcy więzienia; Bronisława Zielińska na półtora miesiąca więzienia; Goldenrot na trzy tygodnie aresztu. Reszta obwinionych w liczbie 16 osób została uniewinniona.

Na czas Bierzmowania.

W drukarni „Gazety Olsztyńskiej” przy ulicy Dolnej Kościelnej nr. 12 (wprost głównej bramy kościoła katolickiego) jest do nabycia „Książeczka Bierzmowania, czyli wskazówki i modlitwy do godnego przyjęcia św. Sakramentu Bierzmowania, przez ks. Lubeckiego.” (Z obrazkiem.)

Cena tylko 10 fen.

Książeczki te są do nabycia w polskim i w niemieckim języku.

Miesięczna rozsyłka 500 000 sztuk

H V A N I L L O S,

małe, z najlepszej tabaki wyrabiane cygary, dla taniiej ceny i wybornego smaku bardzo rozpowszechnione poleca 500 sztuk tylko 7 marek.

P. POKORA, fabryka cygar, Wejherowo (Neustadt W. Pr.) Rozsyłka przez zaliczkę.

Z listów pochwalnych:

Horne 26. 1. 94. Cigaretty, które mi Pan przysłał odebrałem, paczka się nie uszkodziła i bardzo mię ukontentowała, bo cygary mi się udały i są dobre. Ad. Lukaszewski.

Gersche, 26. 1. 94. Bardzo jestem zadowolony, dziękuję Panu i proszę mi przysłać (obstalunek) St. Wilczak.

Witten, 26. 1. 94. Cigaretty dzisiaj odebrałem i jestem bardzo kontent. Jos. Sceśniak.

Röhlinghausen, 19. 2. 94. Cigaretty zamówione odebrałem, jestem bardzo zadowolony i proszę (nowy obstalunek) L. Borowski.

Gr. Klinsch, 8. 3. 94. Nadesłane mi wyroby bardzo mię zadowolnily i proszę mi na nowo przesłać (obstalunek) J. Schroeder, nadinspektor.

Erbach, 30. 3. 94. Po odebraniu Pańskiej przesyłki donoszę, że z taką kontent i myślę z temi cygarami dobry interes zrobić. F. Hering.

S. Fischer, Olsztyn.

Prosta ulica 10.

Na nadchodzącą porę wiosenną i letnią pozwalam sobie zwrócić uwagę Szanownej Publiczności na mój jak najbogaciej zaopatrzone

skład butów i trzewików.

Na składzie mam wszelkie możliwe tylko gatunki TRZEWIKÓW i BUTÓW z różnych skór dla mężczyzn, kobiet, dziewcząt i chłopców. Obuwie jest robione przez tutejszych mistrzów szewskich, w różnym kroju, pięknie i mocno (nie maszynowa robota).

Ceny są jak najniższe, tak, że każdy odbiorca zadowolonym będzie.

Kto zatem dobre, mocne i tanie obuwie mieć chce, proszę się do mego składu zwrócić.

S. Fischer, Olsztyn.

Prosta ulica 10.

Zamówienia podług miary jako i wszelkie reparacje wykonują się w jak najkrótszym czasie.

S. Fischer, Olsztyn.

Prosta ulica 10.

S. Fischer, Olsztyn.

Prosta ulica 10.

Tapety,

materje woskowane i gumowe nakrycia na stół poleca w wielkim wyborze po bardzo tanich cenach

F. Nipkow,

Olsztyn, ulica gutschtaeka nr. 1.

!! Erste Ziehung !!

von 12 gesetzlich erlaubten Serienloosen schon 1 Mai. Geldgewinne: 300 000, 165000, 150000, 120000, 60 000 usw.

Unter Garantie wird jeden Monat 1 Loos mit 1 Treffer gezogen. $\frac{1}{100}$ Antheil an allen 12 Loosen kostet zu jeder Ziehung Mk. 3,50. Porto 30 Pf. Prospekte und Ziehunglisten gratis u. franco. Gefl. Aufträge erb. bald Bank-Agentur Döring Deutsch-Lissa (Schl.)

Pożyczki na hipoteki po 3 i pół procent w górę, jednakże nie niżej 5 tysięcy marek, również zakupna i sprzedaż posiadłości po umiarkowanych warunkach skutecznie

Agentura i interes komisowy

J. Silberberg,

ulica Dolna Kościelna 6,

I. piętro.

(Unterkirchenstr. 6. I. Tr.)

Miejsce woźnicy (kuczera) w Kalarach jest do objęcia.

Mój

skład nasion

jest i w tym roku znowu we wszystkie świeże nasiona zaopatrzone.

Olsztyn. H. Schikorr.

Fischer,

Prosta ulica nr. 10, (skład narożny).

Zadziwiająco tanio!

Sprzedaję płaszcze od 6 m. począwszy, Żakiety od 3,50 m.

Materje woskowane wsipty, powłoki, płótna, materje na ubrania męskie jako i gotowe ubrania po rzeczywiście podpadająco tanich cenach.

Fischer,

Prosta ulica 10, (skład narożny).

Budynek

do rozebrania z dobrych, zdrowych balów, o czterech izbach, komin cały z palonej cegły, tak samo okna i drzwi w dobrym stanie, jest tanio, bo tylko za 150 marek do sprzedania.

Antoni Koitka,

krawiec w Kramerowie, (Krämersdorf b. Gr. Ramsau.)

Farby.

Pokosty,

Pęzle,

Tapety,

poleca

E. Kunigk.

(Drogeria pod Krzyżem) ulica Prosta 33.